

Zatwierdzam

.....

Protokół

IX Posiedzenie Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020

Spotkanie odbyło się w formule on-line w dniu 18 grudnia 2020 r.

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku obrad.

a. Wystąpienie Pana Tadeusza Kościńskiego, Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Posiedzeniu przewodniczył Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej Pan Tadeusz Kościński, Przewodniczący Komitetu do Spraw Umowy Partnerstwa. Przewodniczący przywitał wszystkich obecnych, przedstawicieli poszczególnych resortów, KPRM i całej strony rządowej oraz samorządowej, w tym przedstawicieli urzędów marszałkowskich, przedstawicieli strony pozarządowej oraz przedstawicieli Komisji Europejskiej. Przypomniał też obowiązki ustawowe Komitetu.

W dalszej części Minister Kościński zwrócił uwagę, że mijający rok wdrażania funduszy unijnych naznaczony był trudnościami spowodowanymi pandemią COVID-19 i jej skutkami. Przypomniał działania, które okazały się konieczne do przeprowadzenia w tym wyjątkowym czasie. Podziękował też Komisji Europejskiej oraz innym instytucjom zaangażowanym w zmiany programów za bardzo sprawne procedowanie i wdrożenie tych zmian. Przypomniał też o osiągnięciu porozumienia przez unijnych przywódców w zakresie budżetu przyszłej perspektywy podczas grudniowego szczytu Rady Europejskiej.

Następnie Przewodniczący przedstawił agendę spotkania i zapytał o ewentualne uwagi do niej. Uwagę zgłosił Pan Zygmunt Mierzejewski, reprezentujący stronę społeczną. Uwaga dotyczyła potrzeby przedstawienia rocznej informacji z pracy podkomitetów KUP. Taki punkt nie był

przewidziany w agendzie IX Posiedzenia KUP. Dyrektor Departamentu Strategii MFIPR Pani Renata Calak, udzielając odpowiedzi zapewniła, że na kolejnym posiedzeniu KUP taka informacja zostanie przedstawiona oraz, że sekretariat KUP zwróci się do przewodniczących Podkomitetów o przygotowanie pisemnej informacji w tej sprawie i udostępnienie jej członkom KUP. Zapowiedziała prezentację na temat pracy podkomitetów na kolejnym posiedzeniu KUP.

Po udzieleniu odpowiedzi na to pytanie przyjęto bez zmian agendę spotkania.

Następnie Minister Tadeusz Kościński przekazał głos Pani Minister Małgorzacie Jarosińskiej Jedynek, sekretarzowi stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

**b. Wystąpienie Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej
Małgorzaty Jarosińskiej Jedynek.**

Pani Minister dobrze oceniła postęp wdrażania Umowy Partnerstwa, pomimo utrudnień związanych z pandemią COVID-19. Przedstawiła podstawowe informacje liczbowe w tym zakresie i wspomniała o niezbędnych działaniach przeprowadzonych w minionym roku, mających na celu usprawnienie wydatkowania funduszy. Wspomniała też o pracach nad dokumentami na nową perspektywę i przypomniała najważniejsze etapy dotychczasowych negocjacji oraz kształtowania przepisów i budżetu na perspektywę 2021-2027. Wynik negocjacji Pani Minister oceniła pozytywnie, zaznaczając, że wiele postulatów Polski zostało uwzględnionych podczas negocjacji. Pani Minister przedstawiła główną kwotę alokacji dla Polski z polityki spójności na lata 2021-2027 (66,4 mld euro w cenach stałych z 2018 r.) oraz dodatkowych środków z Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, z którego Polska będzie miała do dyspozycji około 57 mld euro na dotacje i pożyczki. Minister Małgorzata Jarosińska-Jedynak wspomniała też o dodatkowych środkach na bieżącą perspektywę, tj. ok 2 mld euro w ramach instrumentu React-EU. Zapowiedziała też zbliżające się konsultacje społeczne Krajowego Planu Odbudowy oraz Umowy Partnerstwa.

Dalszą część posiedzenia poprowadziła Pani Minister Małgorzata Jarosińska-Jedynak.

c. Wystąpienie Ericha Unterwurzachera – Dyrektora ds. Wdrażania, (Director for Better Implementation, Closure and Programme Implementation III, KE)

Dyrektor Unterwurzacher podziękował za zaproszenie i dobrze ocenił wydatkowanie środków polityki spójności w Polsce. Następnie przeszedł do priorytetów kształtowania nowej perspektywy, wspominał o osiągniętych uzgodnieniach prawnych i budżetowych, uproszczeniach we wdrażaniu, przyspieszeniu wdrażania środków w nowej perspektywie oraz priorytetach na następne lata takich jak innowacje, „zielone” inwestycje czy digitalizacja. Dyrektor Unterwurzacher wyraził nadzieję na

szybkie zapoznanie się z projektem Umowy Partnerstwa oraz na sprawne prowadzenie dalszych działań koordynowanych przez resort funduszy (Umowa Partnerstwa, realizowanie działań w ramach polityki spójności, negocjacje, uproszczenia, ale też negocjacje Krajowego Planu Odbudowy). Zaznaczył także, że osiągnięty został postęp w programowaniu środków z REACT-EU. Zaznaczył, że KE chciałaby wiedzieć, ile programów operacyjnych jest zainteresowanych wdrażaniem tych środków i dodał, że KE pracuje nad skalibrowaniem wsparcia względem potrzeb związanych z pandemią COVID-19, w tym poprzez zmiany przepisów (CRII i CRI+).

Wracając do kolejnej perspektywy podkreślił znaczenie transformacji cyfrowej i „zielonych” elementów rozwoju we wszystkich nowych programach. Zaznaczył też znaczenie dialogu pomiędzy różnymi resortami, ale również ze stroną samorządową, przede wszystkim z urzędami marszałkowskimi.

d. Wystąpienie Christophera Todda - Kierownika wydziału ds. Polski (Head of Unit, KE);

Christopher Todd określił potrzebę jak najszybszego zapoznania się KE z projektem Umowy Partnerstwa, ale również projektami programów, aby możliwe było rozpoczęcie nieformalnych negocjacji.

2. Stan wdrażania programów operacyjnych.

a. Prezentacja Pana Dyrektora Radosława Antoszka (MFiPR).

W związku z prośbą Pana Marcina Tumanowa prezentacja przed przekazaniem jej uczestnikom spotkania zostanie uzupełniona o rozkład kontraktacji i wydatków w podziale na cele tematyczne. Dyrektor Antoszek zaprosił także do uczestnictwa w posiedzeniu Zespołu Międzyresortowego ds. Funduszy Europejskich 13 stycznia 2021 r.

b. Prezentacja Pani Dyrektor Joanny Gierulskiej (MRiRW).

c. Prezentacja Pani Edyty Kosobuckiej-Markiewicz – Naczelnika Wydziału Monitorowania i Finansów, Departament Rybołówstwa (MRiRW)

Dyskusja

Pan Jakub Wygnański, reprezentujący organizacje pozarządowe wskazane przez RDPP, zapytał o udział przedstawiciela organizacji pozarządowych w prezydium KUP i angażowanie NGO's

w konsultacje UP, przy czym zaznaczył, że chodzi o współpracę przy tworzeniu dokumentów, a nie wysłuchanie głosu.

Pan Sławomir Wittkowicz, reprezentujący Forum Związków Zawodowych, zapytał o sytuację programu województwa kujawsko-pomorskiego, w którym wydatkowanie idzie najstajiej (do końca perspektywy region musi zakontraktować jeszcze ok. 60% środków). Zapytał, jakie działania zaradcze MFiPR podjęło, żeby przyspieszyć ten proces. Podniósł także sprawę funkcjonowania komitetów monitorujących w czasie pandemii COVID-19. Jego zdaniem specustawa funduszowa jest nadużywana, stosuje się tryb nadzwyczajny, najczęściej obiegowy, co uniemożliwia dyskusję środowisk gospodarczych i społecznych i organizacji pozarządowych partnerów społecznych na forum KM. Stwierdził, że KUP powinien wydać zalecenia lub jednoznaczne wskazówki w tej kwestii. Pan Wittkowicz zaznaczył, że wg niego jedynie Komitet Monitorujący POWER organizuje cykliczne wideokonferencje, zaś większość pozostałych komitetów programów krajowych i regionalnych uchyla się od tego mechanizmu.

Pan Przemysław Żydok (organizacje pozarządowe wskazane przez RDPP) zadał pytanie na czacie, w jaki sposób organizacje pozarządowe mogą się włączyć w prace nad KPO?

Pan Zygmunt Mierzejewski zadał pytanie na czacie dotyczące prezentacji w zakresie PO RYBY: dlaczego zaplanowano działania w priorytecie 6, na który nie było zapotrzebowania? Pan Zygmunt Mierzejewski odniósł się również do wypowiedzi J. Wygnańskiego, odnośnie udziału przedstawicieli NGO's w prezydium KUP.

Pani Renata Calak, Dyrektor DSR, zaznaczyła, że w ramach KUP doceniana jest rola partnerów społecznych, czego wyrazem jest utworzenie Podkomitetu do spraw Partnerstwa. Wyjaśniła także, że nie odbyło się spotkanie prezydium KUP głównie ze względu na ograniczenia spowodowane COVID-19. Zaznaczyła otwartość na zmiany w regulaminie Komitetu, ale przede wszystkim w zakresie przygotowania regulaminu dla KUP w kolejnej perspektywie. Obiecała konsultować agendę KUP przed kolejnymi posiedzeniami w gronie przedstawicieli reprezentujących różne środowiska w Komitecie.

W zakresie PO RYBY wyjaśnienie przedstawiła Pani Edyta Kosobucka-Markiewicz z MRiRW. Powiedziała, że działanie nr 6 było działaniem eksperymentalnym, wprowadzonym zgodnie z rekomendacją KE. Działanie to związanym jest ze zintegrowaną polityką morską. Jest to nowość, która niestety nie spotkała się z dużym zainteresowaniem. Alokacja na to działanie była mała i udało się zawrzeć tylko jedną umowę. Środki będą przesunięte.

Pani Minister poprosiła o uzupełnienie odpowiedzi w zakresie projektowania procesów konsultacji na poziomie krajowym i regionalnym.

Dyrektor Renata Calak, zaznaczyła otwartość na konsultacje. Poinformowała o dwóch etapach konsultacji: pre-konsultacjach i konsultacjach społecznych z udziałem wielu partnerów, które powinny się niedługo rozpocząć. Zaznaczyła, że MFiPR widzi rolę partnerów w kreowaniu dokumentów na nową perspektywę. Poinformowała, że w ramach KPO funkcjonuje 8 grup tematycznych, które wypracowują zręby tego dokumentu. Podobna sytuacja była w ramach prac nad Załoženiami Umowy Partnerstwa. Partnerzy uczestniczyli w pracach wielu grup, choć obecna sytuacja utrudnia ten proces. Podkreśliła jednak znaczenie partnerów w wypracowaniu krajowych i regionalnych programów.

Odnosnie kwestii podnoszonej przez Pana Przemysława Żydoka, dotyczącej udziału partnerów w pracach nad Krajowym Planem Odbudowy, Dyrektor Calak zapewniła, że organizacje pozarządowe będą brały szeroki udział w konsultacjach tego dokumentu. Będzie więc miejsce na to, aby przekazać swoje spostrzeżenia, zgłaszać projekty i wiązki projektów.

Pani Minister z kolei odniosła się do kwestii, poruszonej przez Pana Sławomira Wittkowicza dotyczącej zdalnych posiedzeń komitetów i zaznaczyła, że wymaga to weryfikacji i sprawdzenia, czy komitety monitorujące nie złamały procedur. Zwróciła uwagę, że obecnie pracujemy w systemie zdalnym a ustawa „covidowa” pozwoliła na organizowanie obiegowych konsultacji.

Pan Benjamin Fairbrother, DG AGRI, zaznaczył, że fundusz EFRROW nie będzie w kolejnej perspektywie działał pod parasolem polityki spójności. Wobec tego podziękował za dotychczasową dobrą współpracę. Zaznaczył, że Polskę czekają dalsze wyzwania i działania konieczne do przeprowadzenia na różnych poziomach. Wyraził otwartość na dalszą współpracę we wspólnych obszarach. Przedstawił także opinię o wdrażaniu środków PROW z punktu widzenia KE. Oceniał, że poziom absorpcji (ok. 50%) jest niższy niż średnia UE (powyżej 60%). Zaznaczył potencjalne problemy z osiągnięciem przez Polskę kamieni milowych, zwłaszcza w priorytetach nr 3 oraz 1. Zapowiedział dalsze rozmowy z MRiRW odnośnie tej sytuacji.

Odnosząc się do wypowiedzi przedstawiciela DG AGRI, Dyrektor Joanna Gierulska (MRiRW) wyjaśniła, że w priorytecie 1, nabór wniosków odbył się w mijającym roku, a dokumentacja jest oceniana. Podobna sytuacja jest w priorytecie 3 – nabór się odbył, trwa weryfikacja dokumentów i ich uzupełnianie przez wnioskodawców. Jeśli chodzi o kamienie milowe w priorytecie 3, nie ma już opóźnień.

Odnosnie do dalszej dyskusji nad udziałem różnych stron zainteresowanych wspólnym przygotowaniem dokumentów na nową perspektywę, Minister Małgorzata Jarosińska-Jedynak dodała, że przygotowywane są analizy wykorzystania środków polityki spójności na obszarach wiejskich. Zapowiedziała, że w konsultacje włączane będzie szerokie grono organizacji pozarządowych i partnerów społeczno-gospodarczych.

Dyrektor Erich Unterwurzacher dodał, że wszyscy interesariusze powinni brać udział w pracach nad wykorzystaniem funduszy europejskich. Podziękował za efektywne wdrażanie środków zaznaczając, że realizacja zasady n+3 nie jest zagrożona. Zaznaczył też, że ważne jest, żeby wnioski o płatność wpływały na czas. Podkreślił również, że komunikacja jest ważnym elementem polityki spójności, który pokazuje, jak fundusze pomagają ratować ludzkie życie. Zauważył, że zaadaptowaliśmy się do sytuacji i jesteśmy użytkownikami konferencji on-line. To jest nasz sposób komunikacji w tej sytuacji.

Pan Christopher Todd, potwierdził dobre wyniki celu wydatkowania środków, choć jak zaznaczył -jest miejsce na poprawę, w pewnych osiach i programach można by przyspieszyć wydatkowanie.

Pan Rafał Janas (DG EMPL) podkreślił, że zaangażowanie partnerów społecznych jest kluczowe w polityce spójności. Przyznał, że Polska ma problemy z funkcjonowaniem dialogu społecznego, a to, co zauważyli przedstawiciele NGOs, potwierdza analizę KE. Jest miejsce na usprawnienie tego procesu. Przyznał, że cieszą go zapewnienia Pani Minister i Pani Dyrektor, że interesariusze będą zaangażowani w proces przygotowania REACT-EU i nowych programów. Podkreślił, że KE przywiązuje ogromną wagę do procesu konsultacji społecznych, a strona społeczna musi być współwłaścicielem procesu.

W międzyczasie, w imieniu Pana Artura Kosickiego, Marszałka Województwa Podlaskiego, wypowiedziała się dyrektor Joanna Sarosiek, dziękując MFiPR za akceptację zmiany Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego.

Pan Przemysław Żydok podziękował KE za podkreślenie roli partnerów społeczno-gospodarczych i organizacji pozarządowych. Zwrócił uwagę, że do prac nad KPO zostali zaproszeni partnerzy społeczno-gospodarczy, czyli pracodawcy i związki zawodowe. Prawo polskie w RDS widzi tylko tych partnerów zaś organizacje pozarządowe też są ważne. Konsultacje to co innego niż partycypacyjne tworzenie dokumentów. Przypomniał o uchwale nr 127 RDPP z 21 września br., która została skierowana do MFiPR i poprosił o stworzenie procedur obligujących urzędy marszałkowskie oraz instytucje zarządzające programami krajowymi do współpracy nie tylko z organizacjami pozarządowymi obecnymi już w składach komitetów monitorujących, ale również z innymi.

Podkreślił, że ważne jest umożliwienie udziału wojewódzkich rad działalności pożytku publicznego i sieci organizacji pozarządowych w wypracowywaniu wspólnych rozwiązań, zaś jakość partycypacji jest różna w różnych województwach.

Przerwa

3. Prezentacja na temat działań planowanych do realizacji w ramach środków REACT –EU, Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii, MFiPR - Agnieszka Kapciak

Dyskusja

Dyrektor Erich Unterwurzacher poinformował, że rozporządzenie odnośnie REACT-EU wejdzie w życie na początku 2021 r. oraz, że 25% funduszu na poziomie EU będzie przeznaczony na inwestycje związane z klimatem. Jest to jest ogólnie ambitny cel REACT EU, ale nie we wszystkich państwach członkowskich będzie obowiązywał ten sam pułap. Zaznaczył, że ważnym priorytetem tego instrumentu są inwestycje w ochronę zdrowia.

Pan Rafał Janas, podziękował za włączenie EFS do wsparcia instrumentu REACT–EU. Poinformował, że zaangażowanie środków EFS w ochronę zdrowia dotyczy dwóch głównych problemów, tj. wsparcia psychologicznego dla personelu medycznego i podnoszenia kwalifikacji. Poprosił o zastanowienie się nad innymi obszarami, które mogłyby być wsparte przez EFS w ramach REACT–EU. Wyraził też nadzieję na zaangażowanie w dialog wszystkich zainteresowanych partnerów, w szczególności tych, do których to wsparcie będzie kierowane, w tym środowisk medycznych.

Pan Christopher Todd podkreślił, że 25% środków powinno pójść na przeciwdziałanie zmianom klimatycznym. Jest to element Europejskiego Zielonego Ładu. Ważny jest potencjał zielonych projektów, które są już gotowe do wdrożenia, a które nie mogły być realizowane z braku funduszy (np. są już wybrane, ocenione, realizują cele Zielonego Ładu). Ch. Todd zwrócił uwagę, że te projekty będą musiały być szybko realizowane ze względu na horyzont czasowy REACT-EU.

Minister Małgorzata Jarosińska-Jedynak zapytała, czy znane są już warunki, jakie muszą spełnić te ocenione już projekty.

Pani Lucy Zackova (KE) wyjaśniła, że nowa oś REACT–EU w programie może obejmować różne zagadnienia, jeśli projekty nie zostały jeszcze zakończone. Przede wszystkim projekt nie może być zakończony przed 1 lutego 2020. Jeżeli projekty były wybrane po 1 lutego 2020 r., mogą otrzymać wsparcie z REACT-EU, jeśli nie zostały zakończone i rozliczone. Potwierdziła, że w nowych osiach będą różnorodne projekty, ale kryteria ich wyboru można przenieść z istniejących już osi. Dla projektów,

które zostały wybrane przed 1 lutego 2020 i nie zostały zrealizowane, do finansowania ze środków REACT-EU będą kwalifikowały się wydatki poniesione po 1 lutego 2020.

4. Prezentacja na temat stanu prac nad perspektywą finansową po roku 2020, dyrektor Renata Calak

Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego, Pan Wiesław Raboszuk, podziękował za otrzymaną informację potwierdzającą, że Mazowsze regionalne będzie miało możliwość skorzystania z dofinansowania Programu Polska Wschodnia. Jednocześnie zwrócił uwagę, że region Warszawski stołeczny został całkowicie pozbawiony możliwości skorzystania ze środków regionalnego programu. Jest to kwestia bardzo istotna dla regionu, nie tylko dla samorządów, ale też i przedsiębiorców. Eliminacja będzie dotyczyła linii demarkacyjnej, czego konsekwencją będzie brak możliwości finansowania wielu potrzebnych projektów. Dotyczy to 70 gmin, 9 powiatów wokół Warszawy i Warszawy. Zapowiedział konieczność dalszej rozmowy na ten temat.

Pani Minister Małgorzata Jarosińska-Jedynak potwierdziła dalszy dialog w tej sprawie.

Odnośnie pytania zadanego na czacie przez Pana Jakuba Wygnańskiego, Dyrektor Renata Calak zapewniła, że zostaną przekazane informacje o składzie grup roboczych powołanych dla celów polityki spójności. Dyrektor Calak poinformowała, że nie ma raportu z pre-konsultacji z regionami i resortami, ponieważ były to uzgodnienia robocze, które znajdują odzwierciedlenie w linii demarkacyjnej dotyczącej np. zakresu interwencji oraz instrumentów finansowych.

Dyrektor Erich Unterwurzacher podziękował za prezentację. Zwrócił uwagę, że potrzebne jest wyważenie liczby programów. Zdaniem KE program Polska Wschodnia wymaga zrewidowania i uzasadnienia potrzeby wdrażania przez następny okres programowania. KE musi lepiej zrozumieć potrzebę jego funkcjonowania i rozszerzenia o kolejny region.

Odnośnie JTF wyraził potrzebę zapoznania się z planowanym sposobem wdrożenia tego funduszu w Polsce i odniesienie się do rekomendacji KE przekazanej już latem, co do wdrażania JTF poprzez programy regionalne. KE potrzebuje zapoznać się z projektem programu krajowego i jego powiązaniem z programami regionalnymi. Wyraził nadzieję na dalszy dialog w sprawie.

Zaznaczył też, że KE otrzymała pismo z woj. mazowieckiego, ale potrzebuje poznać szczegóły dokumentów i strukturę programów. Podkreślił, że ważny jest dalszy dialog odnośnie warunkowości i demarkacji pomiędzy polityką spójności a KPO. KE czeka na projekt UP; trzeba rozpocząć

nieformalny dialog po świętach, żeby przyjąć programy. KE niezwłocznie po otrzymaniu projektów dokumentów rozpocznie formalny dialog w celu ostatecznych uzgodnień.

Pan Rafał Janas również podkreślił, że KE potrzebuje poznać projekty UP i KPO, ponieważ z punktu widzenia DG EMPL oba dokumenty są ważne, tym bardziej, że wg założeń znaczna część EFS będzie wdrażana na poziomie regionalnym, co ma również znaczenie odnośnie pisma województwa mazowieckiego.

Odnośnie warunkowości zaznaczył, że rozpoczął się już nieformalny dialog w zakresie warunkowości (warunki 4.2 i 4.4). Podziękował za udział w tym procesie Ministra Pawła Wdówika, Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Sekretarza Stanu w MRiPS i deklarację opracowania ram deinstytucjonalizacji. Poinformował też, że warunek 4.1. jest zdaniem DG EMPL niespełniony. Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii zgłasza reformy rynku pracy do KPO i konieczne jest zaktualizowanie samooceny, zwłaszcza w zakresie przyszłych innych źródeł finansowania.

Pan Christopher Todd powtórzył, że KE potrzebuje poznać harmonogram prac nad programami na nową perspektywę.

W sprawach różnych nikt nie zgłaszał żadnych kwestii.

Na tym zakończono 9. posiedzenie Komitetu.

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1700329.5024059.3758576
Nazwa dokumentu	Posiedzenie KUP_protokół_po uwagach_10.03.2021.pdf
Tytuł dokumentu	Posiedzenie KUP_protokół_po uwagach_10.03.2021
Data dokumentu	2021-03-19 10:22:44
Skrót dokumentu	14A6916CCC1D5152F2AE20EE683BB9E8656A80 C1
Wersja dokumentu	1.4
Data podpisu	2021-03-19
Podpisane przez	Tadeusz Kościński Minister
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta
	EZD 3.100.1.1.7711
Data wydruku:	2021-03-24 08:41:29
Autor wydruku:	Stańczak Izabella